

Spilleregler

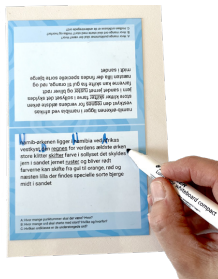
- Vælg niveau.

Punktum 1: Enkle hovedsætninger.

Punktum 2: Længere, mere komplekse sætninger med ledsætninger og indskud.

- Sæt jer overfor hinanden og sæt et ur til fx 40 min.
- Træk et kort, put kortet i plastiklommen, og læg det mellem jer.
- Find svar på A, B og C. Notér gerne på plastiklommen med tusserne (eller på en blok).

Tip:
Prøv at samarbejde, før I dyster.

- Tjek bagsiden, og find ud af, hvilket hold der får flest point.

Point: Rigtigt satte punktummer og store bogstaver + 1 point for korrekt ordklasse. Hvis der er fejl, trækkes point fra. Står I lige, afgøres runden med sten-saks-papir.

- Vinderholdet placerer en brik på den verdensdel, hvor stedet ligger. Er der allerede en brik, vinder holdet begge brikker.
- Hvis et sted ligger mellem flere verdensdele, vælger vinderholdet én. Kortet fungerer derfor som jokerkort, da det er lettere at få stik.
- Tør plastiklommen og gentag med nyt kort.
- Når uret ringer, vinder holdet med flest brikker.

Baggrundsviden

Punktum

Det vigtigste tegn i en tekst er punktum.

Punktum:

- gør teksten lettere at læse
- hjælper hjernen med at forstå i bidder
- skaber overblik og struktur

Punktum bruges til at afslutte en sætning, dvs. når en mening afsluttes, eller noget nyt begynder.
Fx: *Stillehavet er verdens største hav. Midt i havet gemmer Marianergraven sig.*

Punktum i tal

Det er frivilligt på dansk at bruge punktum til at adskille tusinder, fx 13.000 eller 13000.

Ordenstal

Punktum efter ordenstal, fx *Jeg går i 9. klasse.*

Forkortelser

Punktum kan bruges som forkortelsestegn
Fx: *cirka: ca. eller for eksempel: fx / f.eks.*

Husk

Måleenheder skrives uden punktum (°C, m, cm, km).

Stort begyndelsesbogstav

- Efter et punktum begynder næste sætning altid med stort begyndelsesbogstav.
Fx *En ørken er et landområde med meget lidt nedbør. Der kan være sand, sten, salt eller is.*

Egennavne skrives altid med stort begyndelsesbogstav. Det viser, at ordet er et særligt navn og ikke et almindeligt navneord.
Fx:

- Lande: Brasilien
- Verdensdele: Afrika
- Have og oceaner: Atlanterhavet
- Ørkener: Sahara
- Personnavne og stednavne: Marie, Grønland

Husk:

Når hele udtrykket er ét samlet egennavn, skal alle vigtige ord skrives med stort begyndelsesbogstav, fx *Det Døde Hav.*

Pas på:

Dyrearter er ikke med stort, fx *ørkenræv, lammegrib.*

Ordklasser

- Ord inddeles i ordklasser efter deres funktion og betydning. Det hjælper os med at forstå, hvordan sproget er bygget op.

Ord i samme ordklasse har typisk tre fællestræk:

1. De deler en overordnet betydning fx om de betegner handlinger (verber), ting/personer (substantiver) eller egenskaber (adjektiver).
2. De optræder i bestemte grammatiske roller i sætningen fx som subjekt, verbal, objekt eller adverbialled
3. De følger et fælles bøjningsmønster fx i køn og tal (substantiver), tid (verber) eller grad (adjektiver). ➤

At kende ordklasser hjælper til at forstå, analysere og arbejde med sprog.

Det gør det lettere at:

- forstå grammatik og sætningsopbygning
- sætte korrekt tegnsætning
- skrive mere præcise og varierede tekster
- lære andre sprog

Se mere om de ordklasser der arbejdes med her i spillet på de enkelte ordklassekort.

